

7/
Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1989:16

RAPPORT ÖVER ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
AV BOPLATSEN VF 363 I GÖTEBORGS KOMMUN
1989

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

Ark. Ark. Gbg. Kom.

GÖTEBORGS STADSMUSEI
BIBLIOTEK

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING AV BOPLATSEN VF 363 I VÄSTRA
FRÖLUNDA, GÖTEBORGS KOMMUN, 1989

Sammanfattning

Med anledning av att en fornlämning upptäcktes vid ett påbörjat byggnadsarbete företog arkeologiska museet en fältundersökning. Platsen var belägen vid Långeberg i Västra Frölunda. På undersökningsområdet fanns ett femtiotal anläggningar. Det var bl a härdar, stolphål och avfallsgropar. De flesta anläggningarna utgjorde bosättningsspår, ev i förening med en hydda eller ett hus. Med hjälp av keramiken kan boplatsten dateras till bronsålder eller äldsta järnålder.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut nr 220-17203/89.

Läge: Långeberg, 31 kv Hovtången, V:a Frölunda, Göteborgs kommun

Grävningsorsak: Bygga av lokalanstalt.

Grävningsinstitution: Göteborgs arkeologiska museum

Grävningstid: 22 maj-19 juni 1989.

Antal arkeologtimmar i fält: 124.

Antal grovarbetstimmar i fält: 38.

Platsledare: Ulf Ragnesten.

Miljöbeskrivning

Undersökningsområdet är beläget högst upp i en sadeldal ca 100 m NO om gården Långeberg i Västra Frölunda (fig 1). Sadeldalen bildar en bred platå på sitt högsta krön och där ligger undersökningsområdet. N om platån är branta lövskogsbevuxna berg. S om platån är ett lågt bergsparti med åkermark i sluttningarna. I den Ö sluttningen av sadeldalen rinner en bäck i sydlig riktning. I den V sluttningen finns nu den anstaltsbyggnad som orsakade denna arkeologiska undersökning.

Undersökningsområdet upptog en yta av ca 75x60 m. Denna yta har utgjort åkermark. Matjordslagret var 20-30 cm djupt. Under matjordslagret bestod ytan av mjäla eller lera med inslag av sand.

Ca 100 m S om undersökningsområdet finns fornlämningen VF 293. Det är en fyndplats där man påträffat bl a neolitiska fynd. Det är två stycken tjocknackiga flintyxor (GAM 5334, 46471) varav en är tvåreggad samt en flathuggen flintskära (GAM 46472). På fyndplatsen har även hittats fragment av en skafthålsyx (GAM 48086). Ytterligare ca 200 m längre söderut undersöktes 1966 ett gravfält med ca 40 anläggningar (VF 163 och 165). Detta gravfält daterades med hjälp av keramiken till förromersk järnålder eller till bronsålderns slutskede. (Cullberg 1973).

Undersökningsmetod

Fornlämningen VF 363 påträffades av Riksantikvarie-ämbetets fornminnesinventerare våren 1989. På en nyligen avbanad yta Ö om den grund som höll på att anläggas för den nya anstaltsbyggnaden, upptäckte inventerarna mörka fläckar i marken och fynd av keramik, flinta och brända ben. Iakttagelsen anmäldes till Göteborgs arkeologiska museum och länsantikvarien och en undersökning kom till stand.

När undersökningen började var ytan under matjorden mycket sönderkörd av arbetsmaskiner (fig 2). Arbetet bestod därför först i att rensa ytan. Denna upprepning skedde av de anläggningar som kunde spåras i den avbanade ytan. Någon systematisk upprepning av en större yta gjordes alltså ej. Därefter undersöktes de olika anläggningarna. Ena hälften undersöktes först så att profilerna kunde studeras. Sedan undersöktes resten av anläggningarna. Anläggningsundersökningarna utfördes nästan genomgående med skärslev. I undantagsfall användes spade.

Undersökningen utfördes under stark tidspress vid tre olika tillfällen, eftersom exploatören avbanade matjorden efter hand.

Den första avbaningen gjordes utan medverkan av arkeolog. De senare avbaningarna gjordes delvis under arkeologisk bevakning. På åtskilliga ställen har troligen avbanats något mer än bara matjorden. Detta faktum samt det förhållandet att ytan körts sönder kraftigt har försvårat upptäckten av anläggningar. Det är därför sannolikt att det funnits fler anläggningar än de som redovisas i denna rapport.

Fynd som gjordes vid avbaningen och ytplockningen av dumphögarna slogs samman under beteckning "fynd i matjorden" (se fyndtabellen).

ANLÄGGNINGSBESKRIVNINGAR

Anläggningarna läge har markerats på planen fig 3.

Härdar

Anl. 1 skilde sig från alla andra anläggningar på undersökningsområdet. Den var belägen på områdets SV del och utgjordes av en oregelbunden mörkfärgning, som störst 3,45 m. I ytan av anläggningen hittades ett flertal flintavslag, övrig flinta samt en övrig kärna med en plattform. Dessutom hittades i ytan brända ben, keramik, bränd lera samt fynd av sentida ursprung såsom en större lerkula, rödgods, etc. Man bör räkna med att dessa ytfynd inte nödvändigtvis tillhör anl. 1, utan kan

ha förflyttats dit, t ex vid maskinschaktningarna på området. Vid undersökning av anläggningen påträffades från ytan och nedåt en stenpackning som till ytan motsvarade i stort sett hela anläggningen. Stenarna var 5-15 cm stora. Stenpackningen var ojämn med oregelbunden begränsning (fig 4). Flera av stenarna var skörbrända. I nedre delen av stenpackningen fanns relativt mycket kol och bränd lera. I stenpackningen hittades fynd av flintavslag, splitter, övrig flinta, 2 st enkla avslagsskrapor samt en övrig kärna med två plattformar. Av övrigt material fanns bl a mer än 1 kg bränd lera, 360 gram keramik och 5 gram brända ben. Anl. 1 var relativt grund, ca 10 cm, och hade ojämn botten (fig 5 och 6). I anl. fanns ganska mycket bränd lera (som nämnts mer än 1 kg). Det är tänkbart att denna kommer från t ex en hårdplatta eller överbyggnad i form av en ugn. Anläggningens relativt stora yta kan förklaras av att endast en del av den har varit en vanlig hård, och att således resterande del haft hårdplatta eller varit en ugn.

Inom området för anl 1 finns tre mörkfärgningar som fått egna anläggningsnummer (anl 22, 23 och 24). De skilde sig till färg och djup från anl 1. Av dessa tre anläggningar har ett tolkats som stolphål och två som rester efter kultulager.

Anl. 43, 45 och 47 utgjorde också hårdar. Anl 43, ca 1,5 m i diam, innehöll skörbrända stenar 5-10 cm stora samt sot och kolstänk. Den var endast några få centimeter djup. Inga fynd gjordes i anläggningen.

Anl. 45 var endast något mindre till ytan än anl. 43. Den var 90 cm i diam. Hården innehöll rikligt med skörbrända stenar. Anl. var 24 cm djup. Fynden utgjordes endast av ett par övriga flintor.

Anl. 47 var den näst största hården på undersökningsområdet, 1,5-2 m stor. Den innehöll bl a skörbrända stenar, 5-10 cm stora, bränd lera och brända ben. Mitt i anläggningen fanns en flat häll, 35-40 cm stor. Omkring denna koncentrerades bränd lera och brända ben. Övriga fynd i hården var bl a slagen flinta, en flintkärna samt 129 gram keramik.

Det är att märka att anl. 1 låg något skild från de övriga tre hårdarna, vilka på ett ganska jämt avstånd från varandra koncentrerades till undersökningsområdet ö del.

Avfallsgropar

Anl. 42 och 44 tolkades som avfallsgropar. De utgjorde ganska stora anläggningar, ca 1 m i diam. Båda var omkring 25 cm djupa. Avfallsgropen anl. 44 innehöll i

motsats till anl. 42 några skörbrända stenar. För övrigt var anläggningarna även likartade genom att de innehöll kolstänk och var mycket fyndfattiga. Var och en innehöll en bit övrig flinta.

En del av de anläggningar som nedan beskrivits som anläggningar med okänd funktion kan höra hit.

Stolphål

Såsom stolphål tolkades anläggningar som var relativt djupa och smala. Ibland var dessa spetsiga i botten som anl. 22 (fig 10), ibland breda som anl. 11 (fig 7-8). Det var svårt att bedöma vad som var stolphål och vad som var gropar med annan funktion. En diskussion om det förs under rubriken "Tolkning och datering".

Såsom säkra stolphål bedömdes anläggningarna 11, 14, 22, 30 och 39.

I avbaningsytan var dessa anläggningar oregelbundna till formen. Storleken växlade mellan 20-60 cm. Djupet varierade mellan 20-40 cm. Stolphålen anl. 11 och 30 hade plan botten (anl. 11 se fig 7-8). De övriga hade spetsig botten (anl. 14 och 22, se fig 9-10).

Anl. 14, 30 och 39 innehöll enstaka små stenar som kan ha ingått i en stolpskoning.

Stolphålet anl. 30 har troligen innehållit en ovanligt kraftig stolpe. Detta stolphål var 40 cm djupt hade plan botten och var 35 cm i diam, både vid ytan och botten.

Stolphålets läge på undersökningsområdet framgår av anläggningsplanen fig 3. Det går inte att utifrån de fem säkra stolphålen lokalisera ett bestämt hus. Några av dem kan dock ha ingått i ett hus men då endast tillsammans med andra icke upptäckta stolphål. Mera om detta nämns under rubriken "Tolkning och datering".

Rest av kulturlager

Ett flertal anläggningar på undersökningsområdet var mycket grunda, endast 4-8 cm. Det gjordes inte några profilritningar på dem. De hade ofta oregelbunden form med diffusa gränser. Storleken i ytan växlade mellan omkring 30 cm och upp till omkring 60 cm. Vissa av anläggningarna innehöll kol och små stenar. De innehöll sällan andra fynd. Anläggningarna har tolkats som rester av ett kulturlager. Det bör vara möjligt att ett kulturlager blir kvar i små ojämnheter i marken när marken senare plöjts och odlats. Tolkningen är emellertid osäker. Till denna grupp av anläggningar har räknats följande: 4, 7, 9, 12, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 32, 33, 36, 40, 41, 48, 49 och 52. Deras utbredning på undersökningsområdet framgår av fig 3.

SAMMANFATTANDE BESKRIVNING ÖVER DE ANLÄGGNINGAR SOM
TOLKATS VARA RESTER EFTER ETT KULTURLAGER:

Anl.	Storlek cm	Djup cm	Fyllning utöver mörk mjäla/lera	Fynd
4	50x60	4		1 övrig flinta 1 övrig retuscherad spets
7	135x210	?	bl a stenar	4 övrig flinta
9	20x15	5		1 avlag
12	85x90	8	bl a stenar	
20	se fig 3	5		
21	" " "	5		
23	" " "	5		
24	" " "	5		
25	" " "	5		
27	13x20	4	kolstänk i ytan	
28	14x6	3	" "	
32	10x10	4 ngr få cm		
33	10x10	3		
36	20x40	?	kol i mjäla/lera	
40	Se fig 3	5		
41	30x40	4		
48	30 cm i diam	4	kolblandat mjäla/ lera	2 övrig flinta
49	40 cm	8		

Anläggningar med okänd funktion

Ett lika stort antal anläggningar som dem som räknats som rest av kulturlager har räknats som anläggningar med okänd funktion. Det fanns ingen tydlig gräns mellan de båda grupperna, men anläggningarna med okänd funktion var oftast något djupare och innehöll oftare fynd. Fyndmängden i anläggningarna var dock liten. Ibland fanns det mindre stenar i dem men det var långt ifrån en regel. Hur några av anläggningarna såg ut i profil framgår av fig 11-15.

Man fick intryck av att dessa anläggningar var grävda gropar och att de hade utnyttjats för diverse ändamål, i motsats till vad de grunda resterna från kulturlagret verkade vara. Det gick inte att avgöra till vilka olika ändamål groparna hade använts.

Till denna grupp av anläggningar har räknats följande: 3, 5, 8, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 26, 29, 31, 34, 35, 37, 38, 46 och 51. Anläggningarnas utbredning framgår av fig 3.

Övriga anläggningar

Anläggningarna 2 och 6 var sentida. Anl. 2 var 0,75x1,1 m stor och 10 cm djup. Den innehöll fynd av sentida fönsterglas samt koks. Fynden sparades inte.

Anl. 6 var 0,9x1,15 m stor. Djupet var endast någon centimeter. Fynden bestod av två bitar övrig flinta samt sentida glas och läder.

Anläggningsbeskrivningen till anl. 50 är förkommen. Endast dess placering på undersökningsområdet och dess ungefärliga storlek är känd. Dessa uppgifter framgår av fig 3. Anläggningen var fyndtom.

Tolkning, datering samt fyndbeskrivning

Med största sannolikhet har SV delen av undersökningsområdet utgjort en förhistorisk boplats. De flesta anläggningarna och fynden samt en stor hård finns inom en relativt begränsad yta i den SV delen av området. Tyvärr har platsen blivit mycket störd under årens lopp, inte minst genom odling, men också genom schaktningar och den byggnadsverksamhet som hann påbörjas före undersökningen. Det bör ha stått en byggnad omkring härden, anl.1. Rester av kulturlager och stolphål tyder på det. Om byggnaden varit ett hus eller en större hydda går dock inte att avgöra. Det är också svårt att genom fynddatering eller 14Cdatering se vilka anläggningar som är samtida.

SAMMANFATTANDE BESKRIVNING ÖVER ANLÄGGNINGAR MED OKÄND
FUNKTION:

Anl.	Storlek cm	Djup cm	Fyllning utöver mörk mjäla/lera	Fynd
3	50x35	?	en större och fyra mindre stenar	1 avslag, 7 övr flinta kvarts, keramik, fajans och tegel
5	35x40	25	flera stenar varav en stor	20 st övr. flinta, kvarts
8	35x45	25	ca 5 mindre stenar samt kolfläckar	3 st avslag, 3 st splitter, 3 övr. flinta
10	25x35	8	fläckig sandjord	
13	60x145	10		2 st splitter, 3 st övr. flinta, 1 st avslag m retusch
15	40 cm i diam	20		1 st avslag m retusch
16	260x50	11	kol samt 2 stenar	1 st övr. flinta, 1 st övr. kärna, kol
17	200x60	12	inslag av kol	1 st avslag, 4 st övr. flinta
18	60x50	10		
19	20 cm i diam	12	en större o ett flertal mindre stenar	kol
26	140 cm i diam	16	en sten, ca 30 cm stor	1 st avslag, 1 st övr. flinta
29	20x10	10	kol- och sand- blandad	
31	14 cm i diam	10		
34	20 cm i diam	7	sandinblandning	
35	ca 165 cm stor begr. av dräneringsdike vid ena sidan	25 cm	sandinblandning	
37	30x10	15		
38	12 cm i diam	6		
46	end delvis syn- lig i dåvarande schaktkant		skörbrända stenar och kolbitar	1 st avslag
51	15x25	22	en skörbränd sten 5 cm stor, samt rikligt med sot och kol	kol, keramik

Om ett hus har stått på den SV delen av undersökningsområdet bör man dels räkna med att flera stolphål har försvunnit, dels att stolpar kan ha haft olika skoning och att lämningarna inte känns igen som "vanliga" stolphål. Av fig 16 framgår hur olika stolpfundament kan ha sett ut. Det finns en möjlighet att anläggningarna med osäker funktion har utgjort stolpfundament. Detsamma kan gälla resterna av kulturlagret, som kan ha bildats i små gropar runt stolpar. Som framgår av fig 16 är det fullt möjligt att det inte behöver synas regelrätta stolphål efter stolpar. Stolpar i hus kan t ex ha ställts på stenar eller bara på marken.

Huruvida de anläggningar som var belägna i ytterområdena på undersökningsområdet tillhört byggnader, framgick inte av undersökningen. Det gick inte heller att avgöra om verksamheten på dessa platser förekom samtidigt som den på SV delen av området.

Flintan som tillvaratogs i matjorden och i de olika anläggningarna bestod huvudsakligen av kärnor och enkelt tillslagna redskap såsom avslagsskrapor och avslag med retusch. Det går inte att säga något om flintans kulturtillhörighet eller datering.

Keramikfynden gjordes främst i matjorden (bl a av fornminnesinventerare vid upptäckten av fornlämningen) och i anl. 1, 47 och 51. I anl. 1 fanns 360 gram, i anl 47, 129 gram och i anl. 51, 111 gram. Från matjorden tillvaratogs 230 gram keramik.

Keramikskärvorna i anl. 1 hade huvudsakligen gulbrun eller rödbrun utsida samt gråsvart insida. Magringen bestod bl a av glimmer. Minst en av skärvorna var rabbad på utsidan. Fyra stycken mynningsbitar fanns i anläggningen. Keramiken var inte ornerad. Keramikskärvorna kommer troligen från flera olika kärl.

Keramikskärvorna i både anl. 47 och 51 hade rödgul utsida och gråsvart insida, ibland helt svart insida. Magringen bestod åtminstone av glimmer och kvarts. Godstjocklek ca 1 cm.

Bland keramiken funnen i matjorden fanns en grå skärva med mycket grov magring. Godstjocklek 1,2 cm.

För dateringen av boplatslämningarna vid Långeberg står inte många medel till buds. Endast någon skärva rabbad keramik i anl. 1 samt keramikskärvorna med rödbrun utsida och ganska grovt kvartsmagrat gods antyder en datering. Denna bör falla i bronsålder eller äldsta järnålder. Om samtliga anläggningar tillhör denna tid går inte att säga, men sannolikt de som är koncentrerade i den SV delen av undersökningsområdet.

Den mycket grovt magrade keramikskärvan som hittades i matjorden vid upptäckten av fornlämningen, är troligen neolitisk. Man kan därför inte utesluta att vissa anläggningar och visst material från undersökningsområdet tillhör den tiden. Jämför även det neolitiska materialet från den närbelägna fornlämningen VF 293, som beskrevs under rubriken "Miljöbeskrivning".

Ca 400 m S om fornlämningen VF 363 undersöktes under år 1966 några oregelbundna stensättningar (VF 163 och VF 165:1 och 165:2). De har daterats till tiden 1000 f Kr - 0. Man påträffade en hel del keramik i stensättningarna. En jämförelse har gjorts mellan denna keramik och den som hittades på fornlämning VF 363. Det verkar inte vara någon nära överensstämmelse, trots att de olika fornlämningarna i stor sett tycks sammanfalla i tid. Den mesta keramiken på VF 363 har röd, rödgul eller ljusbrun utsida (rabbad?) och en mörk insida (brun till svart) samt relativt grov kvartsmagring. Möjligen kan keramikskärvorna med inv nr 48781:5 (F1) från fornlämning VF 163 vara av samma slag. Men det är ändå inte sannolikt då magringen knappast är synlig för blotta ögat på dessa skärvor.

Fig 1.
Fornlämningen VF 363 markerad på kartan. Ek. Karta 6B 9e,
Mölndal. Skala 1:10 000.

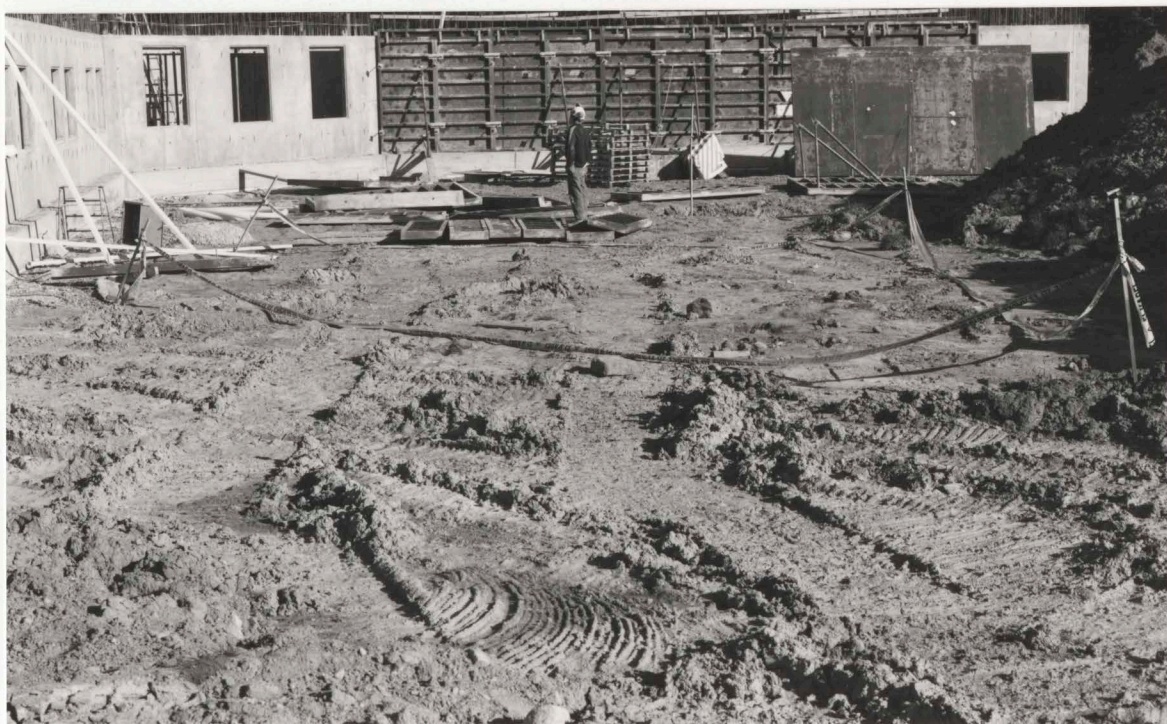

Fig 2.
Översiktsbild över undersökningsområdet SV del. Bilden
tagen efter avbanningen och innan framrensning av
anläggningarna hade skett. Från SO. Foto: Ulf Ragnesten

Neg nr B 11705

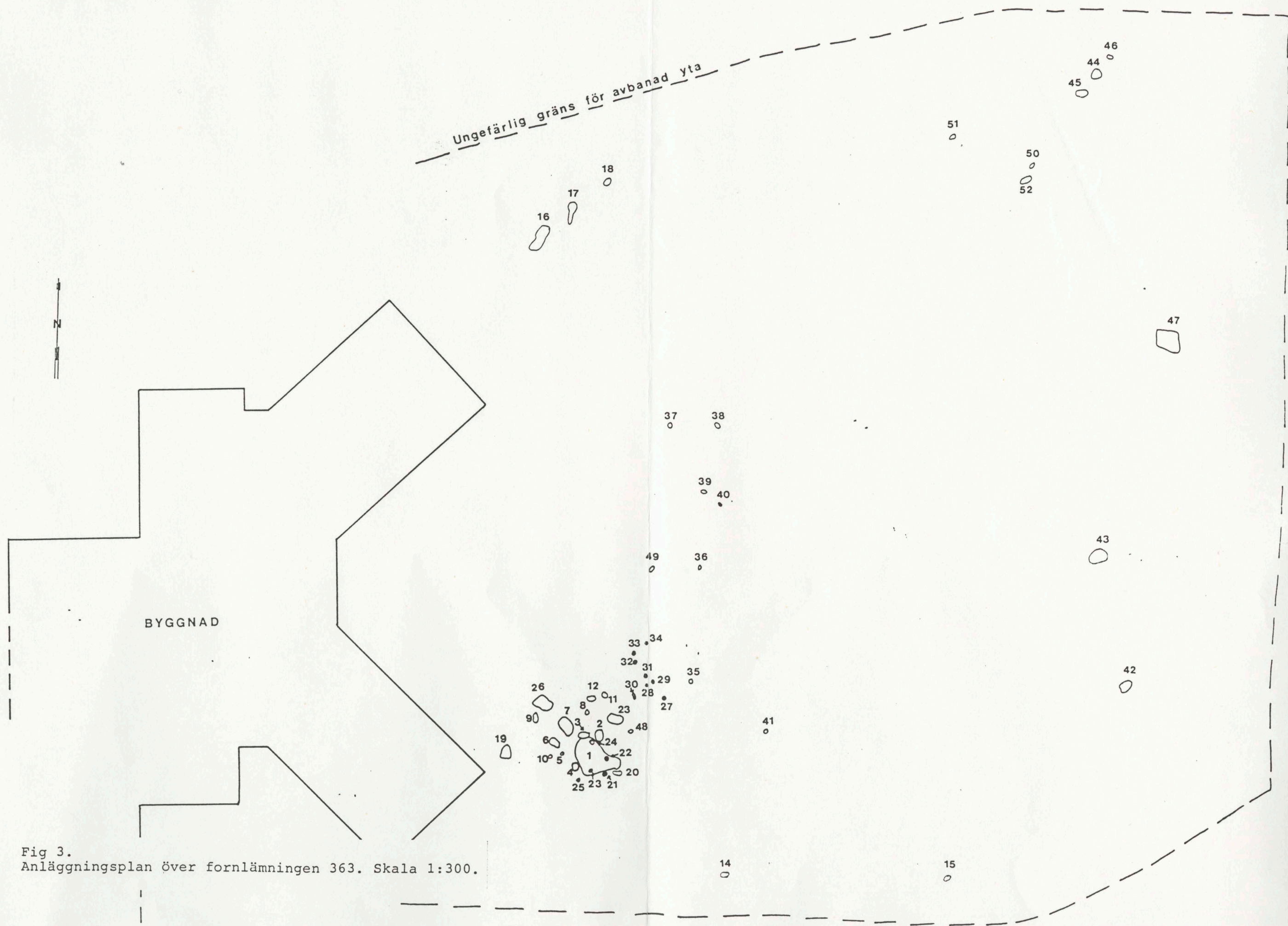

Fig 4.
SV delen av anl. 1 efter framrensning av stenpackning.
Från SO.

Neg nr B 11706

Foto: Åsa Gustafsson

Fig 5.
SV delen av anl. 1 efter avslutad undersökning. Från SO.

Neg nr B11707

Foto: Karl-Erik Jansson

1. Mörkfärgad jord med inslag av kol, keramik och bränd lera.
2. Lera
3. Sand
4. Täckdike

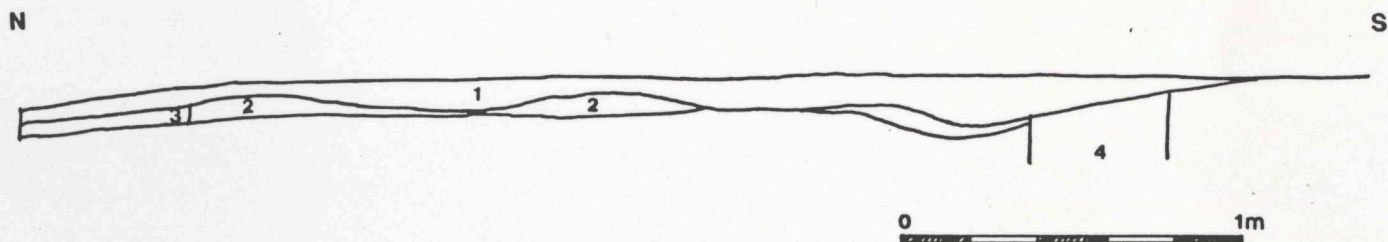
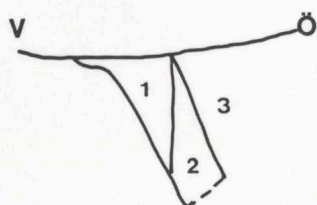

Fig 6.
Profilritning av anl 1.

Fig 7. Neg nr B 11708
Efter undersökning av SO-hälften av stolphål, anl. 11.
Profil genom anläggningen. Från SO. Foto: Ulf Ragnesten

- 1. Starkt kolblandad mjäla
- 2. Grågul sand
- 3. Lera

Fig 8.
Profil av anläggning 11. Skala 1:20

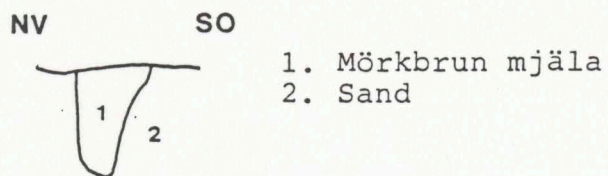

Fig 9.
Profilritning av stolphål, anl. 14.
Skala 1:20.

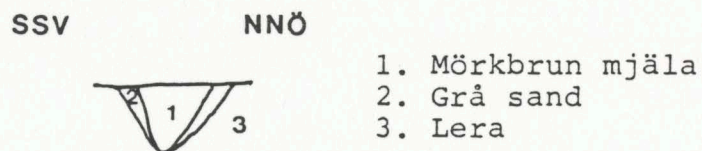

Fig 10.
Profilritning av stolphål, anl. 22.
Skala: 1:20

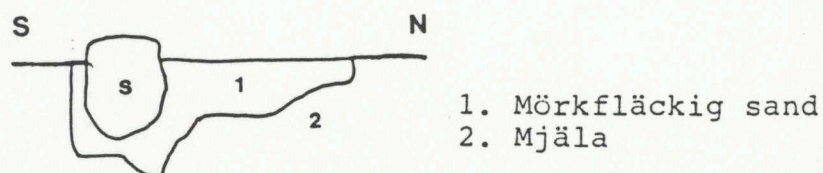

Fig 11.
Profilritning av anl. 5. Skala 1:20

1. Mörkfärgning
2. Vit sand
3. Lera

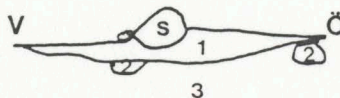

Fig 12.
 Profilritning av anl. 13. Skala: 1:20

1. Mökbrun mjäla
2. Gul lera

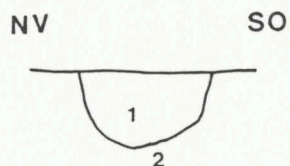

Fig 13.
 Profilritning av anl. 15. Skala 1:20

Fig 14. Neg nr B11709
 Efter undersökning av SO delen av anl. 19. Profil
 genom anläggningen Från S. Foto: Ulf Ragnesten

1. Grå sand
2. Vit sand
3. Lera

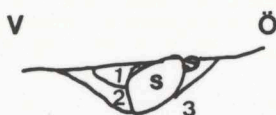

Fig 15.
 Profil av anläggning 19. Skala 1:20

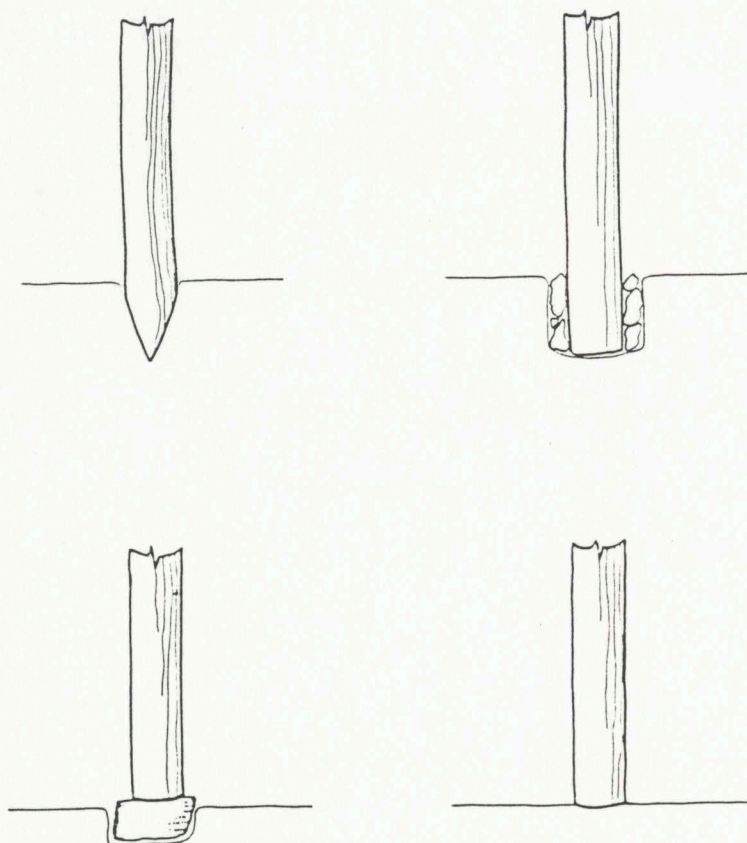

Fig 16.
Olika typer av stolpfundament i timmerhus. Efter Horsman,
V., Milne, Ch., Milne, G., Allen P. 1988. Aspects of
Saxo-Norman London: I Building and Street Development.
Sid 72, del av fig 61.

FYNDTABELLER

FLINTA

PLATS: VF 363

[illegible]

FYNDTABELL

ANNAT MATERIAL ÄN FLINTA

PLATS: VF 363

Fynduppgift	Material	Typ av fynd. St, gr	
Insamlat av inventerare vid upp- täckten 1989.	br. ben keramik	1 st 10 "	<1 gr 82 "
Fynd i matjorden	skiffer	2 "	7 "
" "	kvarts	2 "	41 "
" "	fajans	2 "	4 "
" "	rödgods	1 "	7 "
" "	kritpipa	3 "	7 "
" "	metall	6 "	3 "
" "	glas	1 "	2 "
Fynd från dump- högar	slagg	1 st	4 gr
Ytfynd anl. 1	br. ben		<1 gr
" "	keramik o		
" "	br. lera		148 "
" "	lerkula	1 st	5 "
" "	röd- och		
" "	vitgods	2 st	18 gr
" "	kvarts	2 "	288 "
" "	lerskiffer	3 "	5 "
Fynd anl. 1	br. lera		1225 "
" "	kol		79 "
" "	keramik		360 "
" "	br. ben		5 "
" "	kvarts	4 st	58 "
" "	kalksten	1 "	40 "
Fynd anl. 3	kvarts	1 "	4 "
" "	keramik	2 "	4 "
" "	fajans	1 "	1 "
" "	tegel	1 "	1 "
Fynd anl. 5	kvarts	1 "	8 "
Fynd anl. 6	glas	1 "	3 "
" "	läder	1 "	2 "
Fynd anl. 16	kol		1 "
Fynd anl. 19	kol		5 "
Fynd anl. 47	br. ben	6 st	1 "
" "	kol		14 "
" "	keramik	42 "	129 "
Fynd anl. 51	kol		79 "
" "	keramik	10 "	111 "

FLINTA	St		St
Skivvxa		Skedskrapa	
Skivmejsel		Kniv	
Kärnyxa		Stickel	
Slipad yxa - Mejsel		Spån med inhak	
A. Spetsnackig		Avslag med inhak	
B. Spetsnackig, förarbete		Spån med retusch	
C. Tunnackig		Mikrospån med retusch	
D. Tunnackig, förarbete		Avslag med retusch	6
E. Tjocknackig		Kärnborr	
F. Tjocknackig, förarbete		Stycke med tillhuggning	2
G. Håleggad		Kombinerat redskap	
H. Håleggad, förarbete		Knacksten	
I. Tunnbladig		Övrigt redskap	1
J. Tunnbladig, förarbete		Plattformsjärna	
K. Yxa med utsvängd egg		A. Konisk kärna med en plattform	
L. Yxa med utsvängd egg, förarbete		B. Kölformig kärna med en plattform	2
M. Yxa av obestämbart typ		C. Övrig kärna med en plattform	
N. Yxa av obestämbart typ, förarbete		D. Ensidig kärna med två motstående plattformar	
O. Mejsel		E. Cylindrisk kärna med två motstående plattformar	3
P. Mejsel, förarbete		F. Övrig kärna med två el flera plattformar	
Q. Fragment av slipad yxa/mejsel		Bipolär kärna	
R. Avslag av slipad yxa/mejsel		Övrig kärna	8
Mikrolit		Kärnfragment	
A. Lancett		A. Plattformsavslag	
B. Segment		B. Sidofragment	1
C. Trekant		C. Ryggspån	
D. Trapets		Mikrospånkärna	
E. Rektangel		A. Konisk mikrospånkärna med en plattform	
F. Rombisk		B. Handtagkärna med en plattform	
G. Övrig mikrolit		C. Övrig mikrospånkärna med en plattform	
Hullingspets		D. Cylindrisk mikrospånkärna med två plattformar	
Eneggad spets		E. Övrig mikrospånkärna med två plattformar	
Tväreggad spets		F. Fragment av mikrospånkärna	
Tångespets		Mikrostickel	
Spånpilspets med tånge		Spån	2
A. Becker typ A		Korta spånfragment	
B. Becker typ B		Mikrospån	
C. Becker typ C		Avslag	87
D. Becker typ D		Splitter	6
Flathuggen spets		Övrig flinta	ca 234
A. Med tånge		BERGART	8
B. Utan tånge		KVARTS	11
Borrspets		SKIFFER	8
Övrig retuscherad spets	2	ÖVRIGT	Cr
Dolk		Fajans	5
A. Lomborg typ I		Röd gods	24,5
B. Lomborg typ II		Metall	3
C. Lomborg typ III		Kritpipa	7
D. Lomborg typ IV		Glas	4,5
E. Lomborg typ V		Iegel	1
F. Lomborg typ VI		Läder	2
G. Obestämbart typ		Br. ben	<7
Skära		Br. lera	1377
Flathugget redskap av obestämd typ	3	Keramik	686
Eldslagningssten		Kol	188
Spånskrapa			
A. Enkel			
B. Dubbel			
Rundskrapa			
Avslagsskrapa			
A. Enkel	1		
B. Dubbel			

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM

Arkeologiska undersökningar i Göteborgs
kommun - rapport

Författare: Ulf Ragnesten

Redaktion: Ulf Ragnesten
Johan Wigforss

Fotoframkallning
och kopiering: Lars Noord

Renritning: Ferenc Schwetz

Utskrift och
montering: Inger Redebratt

Göteborg i augusti 1989.